

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

Pod sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 10.6.2005
Č.j.:

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty do Rakouska

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt

Český úřad zeměměřický a katastrální,
Výzkumný ústav geodetický, topografický
a kartografický

b) Termín a místo pracovní cesty

30.5. – 4.6.2005, Vídeň, Rakousko

c) Přesné znění názvu akce

Symposium of the IAG Reference Frame Sub-commission for Europe (EUREF)

d) Účastníci cesty

Ing. Jakub Kostecký, Ph.D. – cesta na náklady VÚGTK
prof. Ing. Jan Kostecký, DrSc. – cesta na náklady VÚGTK
Ing. Martin Lederer, Ph.D.
Ing. Jiří Provázek
Ing. Jan Řezníček, Ph.D.
Ing. Jaroslav Šimek – cesta na náklady VÚGTK

e) Datum zpracování zprávy

10.6.2005

f) Cestovní zprávu schválil dne

.....
předseda ČÚZK

2. Časový přehled pracovní cesty

- 30.5. – odjezd do Vídně, účast na zasedání expertní skupiny ExGG (J. Šimek)
- 31.5. – odjezd do Vídně (J. Kostecký ml., J. Kostecký, M. Lederer, J. Provázek, J. Řezníček), účast na zasedání TWG (J. Šimek),
- 1.6. – 3.6. – účast na jednání symposia, odjezd do Prahy (J. Kostecký ml., J. Kostecký),
- 4.6. – odjezd do Prahy (M. Lederer, J. Provázek, J. Řezníček)
- 4.6. – účast na technické exkurzi, odjezd do Prahy (J. Šimek)

3. Program - projednávané otázky

Program jednání je uveden v příloze 1.

4. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

Dne 30. 5. 2005 se konalo zasedání expertní skupiny ExGG Eurogeographics, kterého se zúčastnil národní zástupce J. Šimek. Zápis z jednání bude připojen dodatečně po jeho zpracování a schválení.

Dne 31. 5. 2005 se konalo zasedání EURER TWG (technické pracovní skupiny). Zasedání se zúčastnil J. Šimek (člen TWG). Zápis z jednání bude připojen dodatečně po jeho zpracování a schválení.

Ve dnech 1. až 3. června probíhalo zasedání symposia, 4. června byla technická exkurze. Zasedání bylo rozděleno do sedmi tématických bloků.

1. Aktivity Technical Working Group (TWG), status EUREF Permanent Network (EPN)

V rámci tohoto bloku bylo referováno o aktivitách TWG, o postavení EUREF v rámci Mezinárodní geodetické asociace (IAG). Dále byla prezentována zpráva

a) o činnosti EUREF Permanent Network (EPN), v rámci této sítě pracuje i šest českých GPS stanic, dvě řídí VÚGTK a čtyři Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, sedmá v ČR se připravuje, b) o stavu projektu Evropské kombinované geodetické sítě (ECGN), která integruje stanice, kde se provádějí stálá pozorování GPS pro určování polohy, tíhová měření a měření "environmentálních parametrů" (meteo údaje, měření vlhkosti půdy atp.) - ČR participuje v projektu stanic GOPE (Geodetická observatoř Pecný VÚGTK) která byla zařazena jako definiční stanice, c) o stavu dalšího zhuštění evropské výškové a GPS sítě EUVN.

2. EPN: analýza a projekty. Aktivity Expert Group on Geodesy (ExGG) EuroGeographics

V rámci této sekce bylo referováno o určování globálních časových změn souřadnic stanic, participujících v EPN, analýzy časových změn souřadnic stanic, alternativních produktech detailní analýzy časových řad (určování změn polohy působené slapovými variacemi), výsledcích speciálních projektů EPN: EUREF-IP, troposféra a analýza časových řad souřadnic EPN. Projekt EUREF-IP, je zaměřen na šíření diferenciálních korekcí, umožňujících pozorování technologií GPS v reálném čase (za ČR je v projektu zastoupena stanice GOPE). Dále byly prezentovány výsledky kampaní "GPS meteorologie" (COST 716 a dalších), certifikace GPS permanentních stanic a zhuštění EPN na národní úrovni. V rámci této sekce byly dále prezentovány příspěvky týkající se vztahu mezi subkomisí EUREF a EuroGeo-graphics. Byly zmíněny otázky standardizace, validace, certifikace a produkce dat a přednesena zpráva expertní skupiny geodézie, fungující v rámci EuroGeographics o

vztahu k projektu INSPIRE. Dále byly předneseny informace o dvou projektech využívajících geodetické informace - GEORAIL a EuroBoundaries.

3. Aplikace a projekty, využívající EPN

V této části bylo referováno o využití sítě GPS permanentních stanic. V první řadě šlo o analýzu časových řad souřadnic, časové změny mají úzkou návaznost na geodynamiku studovaného regionu, další využití husté sítě stanic je v meteorologických aplikacích. Dále bylo referováno o projektu středoevropské iniciativy CERGOP-2 a dalších regionálních projektech, využívající sítě EPN s předpokládaným dalším zhuštěním - projekt DGPS EUPOS a další. Značná pozornost byla věnována metodám DGPS a RTK

4. Implementace systému ETRS89/ zpřesňování ETRF

V této části byly prezentovány příspěvky, týkající se zpřesňování sítě EUREF (Švédsko, Švýcarsko), nebo výsledků následných GPS kampaní, které zpřesňují stávající referenční rámec v jednotlivých zemích. Důvod je ten, že se za posledních 15 let pozorovací technika a metodologie zpracování dále zpřesnily (např. přesnost "broadcast" efemerid se z 30 m v roce 1985 zvýšila na 3 m v současnosti, přesnost přesných efemerid, které produkuje IGS je 5 cm). Většina zemí, ve kterých byl systém zaveden v rámci EUREF kampaní 1988 až 1995 provádí zpřesnění na základě měření v nových kampaních s využitím stanic EPN (ve stejné situaci je i ČR!). Výsledné zpracování pak hodnotí TWG EUREF, která doporučí oficiální přijetí souřadnic a zařazení do příslušné třídy přesnosti. V letošním roce bylo takto "certifikováno" řešení z Velké Británie a výsledky nové kampaně v Arménii. Další příspěvky informovaly o zhušťování sítě EUREF na národní úrovni, motivované praktickým využitím (Rakousko, Chorvatsko).

5. Evropský výškový referenční systém EVRS, výškové systémy

V této sekci byla prezentována souhrnná zpráva o stavu budování EVRS a jednotné evropské nivelační sítě UELN. Dále byla přednesena informace o budování nivelační sítě kolem Baltského moře, důvodem je podchycení změn, působených skandinávským zdvihem (důsledek odlednění). Další zprávy se týkaly aktivit souvisejících s budováním Evropské kombinované geodetické sítě (ECGN).

6. Národní zprávy

Je jistou dobrou tradicí sympozií EUREF, že věnuje časový prostor pro prezentaci "pokroků" při budování geodetických základů v evropských zemích, případně návazným aktivitám. Jádrem většiny příspěvků bylo zpřesňování polohových, výškových a tíhových základů a případnému rozvoji aplikací. V tomto směru je možno konstatovat, že se česká geodézie - úměrně svým možnostem - úspěšně zapojuje do většiny významných mezinárodních projektů, ať už na regionální bázi (CERGOP-2), evropské bázi (EUREF EPN, EUREF-IP, COST 716, TOUGH, ECGN apod.) nebo celosvětové (IGS). Hlavním příspěvkem byla informace o plánování, budování či zprovoznění národních sítí permanentních stanic, které jsou v jistém stadiu existence prakticky ve všech evropských zemích. V rámci tohoto bloku byla prezentována národní zpráva *Šimek, Kostelecký ml., Kostelecký, Provázek, Řezníček, Lederer, Schenk, Schenková, Mantlík, Kottbauer: EUREF Related Activities in the Czech Republic 2004 - 2005. National Report*, která klade důraz na nové stanice EUREF-EPN, síť CZEPOS a experimentální a výzkumnou síť budovanou výzkumnými a akademickými pracovišti (VESOG).

7. Ostatní příspěvky, vztahující se k EUREF

Příspěvky se týkaly zpřesňování parametrů, charakterizujících tíhové pole na regionální bázi, (Francie), vytvoření globálního modelu transformačních parametrů pro různé geofyzikální a geodetické veličiny v Evropě, definice a implementace nového referenčního systému a nového kartografického zobrazení (Chorvatsko), či vývoje nového přijímače pro systém Galileo firmou SEPTENTRIO (VÚGTK byl již dříve přizván k účasti na specifikacích pro tento přístroj a jeho testování).

V úterý večer se konalo hodinové pracovní zasedání EPN analytických center. Hlavním bodem diskuse bylo řešení problémů spojených s implementací software Bernese 5.0 jako hlavního prostředku pro zpracování měření. Zástupci analytických center byli vyzváni k odstranění chyby v software, týkající se chybného zavedení redukce o vliv slapových změn. Chyba způsobuje falešnou roční periodu, která se projevuje významně ve změně výšky permanentních stanic v řádu cm. Zkušenosti s implementací nového software budou vyhodnoceny na pracovním zasedání analytických center v březnu 2006 (Padova).

Jednáno bylo se všemi účastníky symposia, jejichž seznam je uveden v příloze.

5. Technická dokumentace – příložit nebo odkaz, kde je k nalezení

Technická dokumentace, kterou převážně tvoří národní zprávy, je uložena v útvaru ODIS VÚGTK.

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

Závěry symposia jsou uvedeny v rezoluci, která je přílohou zprávy

1. Dokončit budování sítě CZEPOS, navázat kontakty se sousedními státy ke zjištění možnosti společného využívání permanentních sítí sousedních států v příhraničních oblastech – zajišťuje ZÚ.
2. ECGN požaduje komplexní zpracování výsledků absolutních tíhových měření a jejich databázového zpracování – zajišťuje VÚGTK, termín prosinec 2005.
3. ECGN předpokládá měření environmentálních parametrů na stanicích, zařazených do sítě ECGN (meteorologické údaje, změna hladiny podzemní vody, měření půdní vlhkosti) – zajišťuje VÚGTK, termín průběžně.
4. TWG EUREF naléhavě vyzývá účastníky k dokončení zhuštění sítě EUVN na národní úrovni a poskytnutí výsledků subkomisi EUREF za účelem realizace Evropského výškového systému s decimetrovou přesností pro celý kontinent – zajišťuje ZÚ ve spolupráci s VÚGTK, termín 2006.
5. Na základě mezinárodní porady expertů z oblasti gravimetrie (Budapešť 2005) byla ze strany ZÚ iniciována spolupráce s polskou stranou při měření již 5. etapy gravimetrické šířkové základny nazývané Karpatský polygon – zajišťuje ZÚ, termín 2006, 2007.
6. Rakouské straně byla navržena účast na poradě gravimetrických služeb středoevropského regionu, která se koná pravidelně za účasti Slovenska, Česka a Maďarska – zajišťuje ZÚ, termín 2006.
7. Se zástupci BEV byla projednána možnost přímého porovnání absolutních gravimetrů simultánním měřením v laboratořích BEV/IMG ve Vídni a GOP v Ondřejově a kalibrace gravimetru ZLS Burris na výškové základně Hochkar – zajišťuje VÚGTK, termín 2005.

Příloha 1 – program zasedání

Příloha 2 – seznam účastníků

Příloha 3 – rezoluce

Zpracoval: .....

Vyjádření vedoucího zaměstnance: